

Middel til at befordre Hovoriets Afløsning, og, efterat Tilsagnet engang var givet, maatte det naturligtvis opfyldes. Om man ogsaa ved enkelte Leiligheder fandt, at det, som derved blev indrømmet Godsseieren, maaffee ikke stod i Forhold til den Dpoffrelse, man antog, han vilde gjøre ved allerede nu at afstaae sit Hovori, saa vilde man dog, naar en Godsseier meldte sig og godtgjorde, at han havde ophævet Hovoret, tilstaae ham det; det blev nøle overveiet, det veed jeg fra de senere Aar, da jeg havde Sæde i Statsraadet, og i hvad Forhold den Deel af Hovoret, som ikke var ophævet, kunde antages at staae til den Deel, der var ophævet, for at der ikke skulde tilstaaes vedkommende Godsseier meer, end der tilkom ham. Forsaavidt som den ærede Taler synes at antage, at man endogfsaa, efterat Tilsagnet af 1838 er blevet tilbagekaldt, skulde vedblive at give de omhandlede Bevillinger, saa er det Noget, jeg aldeles maa benægte; der er vel endnu i den senere Tid givet enkelte saadanne Bevillinger, men det er en Folge af de Tilsagn, der ere givne i 1838, det har været for Hovoriets Ophævelse, det har fundet Sted i Tillid til dette Tilsagn, og førend at det var blevet kaldt tilbage; der har ogsaa i den seneste Tid været Spørgsmaal om at forandre det Areal, som oprindeligt var valgt, og, naar der fra Sognestorstanderstabernes Side Intet var at erindre, naar der ikke var nogen Fæstefamilie, som derved kunde lide, saa er det blevet bevilget; men det har ikke været Andet end en Opfyldelse af det Tilsagn, som var givet i 1838. Hvad den ærede Taler har berørt om en Godsseier, som ved Dom skulde have tabt sin Berettigelse til at benytte Resolutionen, men dog siden har faaet en Bevilling i Genhold til Pl. af 1838, da er det Noget, som er mig ganske fremmed, og hvorom jeg ikke kan yttre mig; det er vist, at enhver Sag, saavel af dette som af ethvert andet Slags, bliver behandlet med Overveielse af Forholdene og Lovgivningen, og i den Tid, jeg har været ved Ministeriet, har jeg ingenstunde tilladt mig enten selv at bevilge eller at foreslaae Kongen at bevilge Noget, som ikke var overeensstemmende med Lovgivningen, og jeg troer ogsaa i denne Henseende at kunne

svare for min Formand, saa jeg tør være overbevist om, at, hvad derom er yttret, er grundet paa Feiltagelse og Misforstaaelse. Forsaavidt nu den ærede Taler mener, at det under alle Omstændigheder kunde have sin gode Nytte, at der skete en offentlig Kundgjørelse om alle de Bevillinger af det omhandlede Slags, som vare meddeelte — thi det synes ikke, at han nu lægger Vægt paa, at en saadan Oplysning skulde meddeles Thinget, — saa skal jeg tage under Overveielse, hvorvidt det, uden altfor stort Arbejde for vedkommende Departement og Contoir, lader sig gjøre. Jeg vil blot bemærke, at en af de Fordele, som den ærede Taler mener, at der kunde opnaaes derved, nemlig, at enhver Fæster kunde vide, om hans Gaard i sin Tid kunde blive benyttet til det Vederlag, der er tilstaaet Godsseieren i Genhold til Pl. af 1838, ikke vilde blive opnaaet ved en saadan Kundgjørelse; thi de Resolutioner, der ere erhvervede gaar i Almindelighed ud paa, at han ved forekommende Fæstledighed maa inddrage saa og saa stort et Quantum boniteret Jord, nemlig saa meget, som han i Genhold til Pl. var berettiget til at inddrage, men det berører jo paa den Tid, da saadanne Gaarde bleve ledige, paa, hvorvidt han vil benytte den eller ikke, saa at alt saa Kundgjørelsen om, at han har en saadan Berettigelse til at udtage et vist Quantum boniteret Jord, ikke kan overtlyde nogen Fæster om, hvorvidt hans Gaard er dertil bestemt eller ikke. Forøvrigt tvivler jeg paa, at saadanne Forhold nogenstunde holdes saa hemmeligt, at jo vedkommende Fæster derom er underrettet.

S. N. Hansen: Den Maade, hvorpaa den høitærede Indenrigsminister har besvaret min Forespørgsel, gjør, at jeg holder mig overbevist om, at han vil lade udarbejde og meddele en saadan offentlig Fortegnelse. Det er mig, som jeg før sagde, ikke af Bigtighed, om dette skeer i den Form, at det bliver en Meddelelse til Folkethinget, eller om det bliver en almindelig Offentliggjørelse, men jeg troer, at det er Noget, som mange Mennesker rundt omkring i Landet vilde vide den høitærede Minister Tak for, om han vilde beslutte sig til en saadan Offentliggjørelse. Med Hensyn